

УДК 339.54:631.11

Кузьома В.В.

к.е.н., доцент, кафедри обліку і оподаткування,

Лугова О.І.

к.е.н., старший викладач кафедри обліку і оподаткування,

Пісоченко Т.С.

к.е.н., асистент кафедри обліку і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Вступ України до СОТ та євроінтеграційні процеси відкривають для вітчизняних, зокрема, аграрних підприємств, нові ринки збуту, що є передумовою збільшення можливостей зовнішньоекономічної діяльності. Від рівня розвитку зовнішньоекономічної діяльності держави значною мірою залежить її місце в системі світового господарства, вплив на загальносвітові процеси, що визначає не лише економічну, а й політичну вагомість країни, авторитет і місце держави в міжнародних відносинах [1, с. 20].

Зовнішньоекономічна діяльність є важливою і невід'ємною частиною господарської діяльності підприємств, фірм, усіх учасників ринкових відносин. Ефективний розвиток зовнішньоекономічної діяльності аграрного сектору сприяє відтворенню експортного потенціалу країни, підвищенню конкурентоспроможності українських товарів на світових ринках, формуванню раціональної структури експорту й імпорту, залученню іноземних інвестицій на взаємовигідних умовах, гарантуванню економічної безпеки України [2]. Але кожен регіон країни має власну аграрну спеціалізацію і свої особливості ведення аграрного бізнесу, зумовлені географічними та природно-кліматичними чинниками.

Головна мета розвитку сільського господарства Південного регіону України в умовах членства в СОТ і асоційованого членства

в ЄС, полягає у створенні сучасного конкурентоспроможного агропромислового комплексу, який характеризувався би такими критеріями: ефективне застосування нових сільськогосподарських машин, матеріальних ресурсів та технологічних систем; випуск конкурентоспроможної продукції; здатність виробництва до широкого впровадження науково-технічних досягнень, високий рівень розвитку інфраструктури аграрного ринку; раціональне використання земель, впровадження ресурсозберігаючих технологій; високий рівень екологічної безпеки [3].

В контексті цього одним із стратегічних пріоритетів розвитку зовнішньоекономічних відносин на регіональному рівні для підприємств аграрного сектору південних областей є збільшення обсягів експорту агропродовольчої продукції з високою доданою вартістю, яка поставляється, в першу чергу, до країн ЄС та партнерів із числа країн, що розвиваються. Разом з тим існує низка проблема, яка заважає цьому. До них необхідно віднести наступні:

1. Надмірна сировинна спрямованість та невисока частка агропродовольчої продукції зі значною доданою вартістю у структурі вітчизняних аграрних експортних поставок.

2. Недостатня ефективність інтеграції аграрного сектору України в певні продовольчі сегменти світового сільськогосподарського ринку. Незважаючи на докорінні зміни стратегічних пріоритетів щодо експорту Україною агропродовольчої продукції з ринків країн СНД (особливо Російської Федерації), інтеграція вітчизняної агропродовольчої сфери у інституціональне середовище світового продовольчого ринку залишається недостатньо ефективною [4, с. 77-84].

3. Невідповідність вітчизняних стандартів у сфері забезпечення безпеки та управління якістю продовольства міжнародним нормативам.

4. Нерозвиненість логістичної інфраструктури для забезпечення ефективних зовнішньоторговельних (експортних) операцій з агропродовольчою продукцією [5, с. 22-26].

5. Проблемним є ефективне використання існуючих потужностей господарського комплексу Причорноморського

регіону через анексію Російською Федерацією АР Крим та неправомірні й несанкціоновані затримання вантажних суден в акваторіях Чорного та Азовського морів.

6. Відсутність системної маркетингової політики просування та позитивного позиціонування вітчизняної агропродовольчої продукції на зовнішньому ринку.

Враховуючи вищенаведене, зазначимо, що стратегічними напрямками розвитку зовнішньоекономічної орієнтації аграрного сектору України мають стати підвищення якості продукції та нарощення експортного потенціалу за рахунок диверсифікації товарної пропозиції товарами із високою доданою вартістю.

Список використаних джерел:

1. Власенко А. Експортний потенціал АПК України в умовах євроінтеграції. Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. 6-7 квіт. 2017 р. (ЛТЕУ, м. Львів). 2017. С. 19–21.

2. Марків Г.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств агропромислового комплексу: проблеми розвитку та пропозиції щодо вдосконалення. URL: <http://global-national.in.ua/archive/3-2015/12.pdf>

3. Ключник А. В. Особливості регулювання розвитку зовнішньоекономічної діяльності аграрних підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. Випуск 10. Частина 1. С.121–124.

4. Завгородній А. В. Особливості розвитку та регулювання зовнішньоекономічної діяльності Причорноморського регіону. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 3. С. 77–84.

5. Процаликіна А. М., Петренко Т. С. Місце України на світовому ринку продукції АПК. *Агросвіт*. 2018. № 11. С. 22–26.